

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar

Analizând **propunerea legislativă privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar** (b7 din 25.01.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/578/04.02.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D49/04.02.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, în vederea stabilirii unei liste a practicilor comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul acestui lanț de aprovizionare, prin reglementarea termenelor de plată, a competențelor și atribuțiilor autorității de concurență, desemnată pentru a asigura aplicarea la nivel național a prevederilor directivei, precum și a sancțiunilor aplicabile autorului încălcării.

Potrivit *Expunerii de motive*, „principalul obiectiv este garantarea unui lanț de aprovizionare bine echilibrat și funcțional (...) prin înlăturarea diferențelor semnificative în puterea de negociere a operatorilor economici implicați, (...) combaterea comportamentelor care încalcă principiul bunei-credințe în relațiile

comportamentelor care încalcă principiul bunei-credințe în relațiile contractuale, (...) precum și protecția tuturor producătorilor din sectorul agricol și alimentar, indiferent de dimensiunea lor și de forma de asociere”.

Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Precizăm că, în situația în care propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, sunt aplicabile dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată, fiind necesară solicitarea punctului de vedere al Guvernului.

4. Referitor la practicile comerciale neloiale, precizăm, cu titlu informativ, că în legislația internă există Legea nr.363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare, act normativ care constituie sediul general al materiei în respectivul domeniu, reglementarea propusă prin prezenta propunere având, astfel, un caracter special, întrucât vizează doar o parte din materia respectivă, și anume cea referitoare la practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.

5. Menționăm că în anul 2020 a fost înregistrată la Senat pentru dezbatere cu nr.b651 - adresa nr.bpi881/09/11/2020 - o propunere legislativă având același obiect de reglementare, un conținut identic și același inițiator, care a fost clasată potrivit Hotărârii Biroului Permanent din data de 30 decembrie 2020, în baza art.63 alin.(5) din Constituția României, republicată.

Acest demers legislativ nu a fost trimis spre avizare Consiliului Legislativ.

6. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, propunerea legislativă intră sub incidența reglementărilor subsumate **Politicii în domeniul concurenței, segmentul legislativ - principii de concurență.**

La nivelul **dreptului european derivat**, prezintă incidență dispozițiile **Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară**, act european care este obligatoriu pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, potrivit art.288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Menționăm că, în virtutea obligațiilor care incumbă statelor membre de aliniere continuă la evoluția *acquis*-ului european, ce revin de altfel, și României, **transpunerea la nivel național a dispozițiilor Directivei (UE) 2019/633** reprezintă o necesitate, în special în raport cu termenul limită de transpunere, și anume data de **1 mai 2021**, conform art.13 din directivă.

7. Precizăm că *Expunerea de motive* nu respectă structura instrumentului de prezentare, prevăzută la art.30 și 31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nu prezintă în mod sistematizat și clar motivul emiterii actului normativ, în special, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi.

Totodată, menționăm că nu există referiri la impactul socioeconomic, la impactul asupra sistemului juridic, cu sublinierea implicațiilor asupra legislației în vigoare, precum și modificările instituționale pe care le presupune aplicarea noului act normativ.

În sprijinul celor de mai sus, semnalăm și Decizia Curții Constituționale nr.682/2012, în care aceasta a constatat că „dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, instituie obligația fundamentării actelor normative. Potrivit alin.(1) al art.6 din Legea nr.24/2000, soluțiile pe care proiectul de act normativ le cuprinde [...] trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”, iar, potrivit alin.(2) al aceluiași articol, „pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele

sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare”.

8. Ca observație generală, precizăm că, în majoritatea cazurilor, transpunerea Directivei (UE) 2019/633 s-a realizat prin preluarea *tale quale* a textelor din actul european, fără ca normele să fie structurate potrivit prevederilor Legii nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și fără ca acestea să fie adaptate la realitățile românești.

Astfel, textul propunerii legislative este redactat într-o manieră care nu este proprie limbajului și stilului normativ și nu respectă prevederile art.8 alin.(2) și art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, prin dispozițiile preconizate, proiectul nu instituie reguli necesare, suficiente și posibile, care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, textul nefiind formulat clar, fluent și inteligibil, fiind, astfel, afectate precizia și claritatea normelor juridice.

Subliniem, de asemenea, că textul unor articole nu prezintă un caracter obligatoriu și imperativ, soluțiile propuse nefiind temeinic fundamentate, prin luarea în considerare a interesului social și a cerințelor de corelare cu ansamblul reglementărilor interne aplicabile.

9. Cu referire la modalitatea de structurare a articolelor, semnalăm că unele dintre acestea sunt alcătuite dintr-un număr foarte mare de alineate. De exemplu, **art.3** conține **15 alineate**, **art.4** este structurat în **8 alineate**, **art.5** are **7 alineate**, **art.6** conține **15 alineate**, iar **art.8** are **16 alineate**.

Ținând cont de prevederile art.48 alin.(4) teza a doua din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările ulterioare, conform căroră „Pentru claritatea, concizia și caracterul unitar al textului unui articol se recomandă ca acesta să nu fie format dintr-un număr prea mare de alineate”, recomandăm reformularea în întregime a proiectului cu luarea în considerare a aspectelor mai sus semnalate.

O restructurare a proiectului implică renumerotarea articolelor și a alineatelor din proiect, precum și revederea tuturor normelor de trimitere, care trebuie să fie în concordanță cu noua numerotare a elementelor de structură.

10. Menționăm că art.1 este redactat într-un stil impropriu actelor normative, în sensul că acesta este structurat din alineate și din prevederi de sine-stătătoare care sunt marcate cu litere mici ale

alfabetului și care definesc *practicile comerciale neloiale*, precum și *domeniul de aplicare al legii*.

Astfel, pentru respectarea uzanțelor normative, se impune revederea și restructurarea corespunzătoare a dispozițiilor art.1.

La **alin.(1)**, pentru considerente de ordin normativ, propunem reformularea normei, astfel:

„**(1)** Prezenta lege se aplică **practicilor** comerciale neloiale săvârșite în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare între cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar”.

La **actuala lit.a)**, pentru uzitarea unui limbaj juridic, propunem revederea și reformularea expresiei „**deviază considerabil**”.

De asemenea, luând în considerare că **art.2** cuprinde definițiile unor termeni și expresii, este de analizat dacă definiția „practicilor comerciale neloiale” nu ar trebui inclusă în cadrul acestui articol.

Având în vedere că **actualele lit.b)** și **c)**, precum și **alin.(2)** stabilesc domeniul de aplicare al legii, propunem comasarea acestora într-un singur alineat, marcat în mod corespunzător și plasat astfel încât să fie asigurată legătura tematică dintre texte.

La **actuala lit.b)**, cu privire la sintagma „cât și pe teritoriul unui alt stat”, pentru claritatea normei, propunem detalierea acesteia, în sensul indicării cu exactitate a categoriei acestor state, dacă sunt state din Spațiul Economic European, state membre ale Uniunii Europene sau state terțe.

La **actuala lit.c)**, pentru corelare cu norma de trimitere la „art.3”, recomandăm ca expresia „se aplică serviciilor prevăzute în mod explicit la art.3” să fie redată sub forma „se aplică **practicilor comerciale neloiale prevăzute la art.3**”.

Întrucât norma prevăzută pentru **actuala lit.d)** este prea generală, propunem revederea și reformularea acesteia, pentru a respecta dispozițiile art.8 alin.(4) prima teză din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La **actualul alin.(2)**, având în vedere prevederea de la art.1 alin.(2) din Directiva (UE) 2019/633, conform căreia „*prezenta directivă se aplică anumitor practici comerciale neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către:*

(a) *furnizori a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 2 000 000 EUR către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR;*

(b) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR, dar este de maximum 10 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR;

(c) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR, dar este de maximum 50 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR;

(d) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR, dar este de maximum 150 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 150 000 000 EUR;

(e) furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 150 000 000 EUR, dar este de maximum 350 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 350 000 000 EUR.

Cifra de afaceri anuală a furnizorilor și a cumpărătorilor menționată la literele (a)-(e) de la primul paragraf se interpretează în conformitate cu părțile relevante din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei (8) și în special articolele 3, 4 și 6 din aceasta, inclusiv definițiile privind „întreprinderea autonomă”, „întreprinderea parteneră” și „întreprinderea asociată”, și alte chestiuni privind cifra de afaceri anuală”, se impune revederea expresiei „indiferent de cifra de afaceri” din finalul textului și reformularea corespunzătoare a acesteia, ținând cont de norma europeană.

Semnalăm că **actualul alin.(4)** instituie **dispoziții tranzitorii** și, prin urmare, trebuie plasat la finalul propunerii legislative, urmând a fi marcat ca **articol distinct**.

11. La **art.2**, precizăm că unele dintre definiții au fost preluate ca atare din textul Directivei (UE) 2019/633, fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a acestora, pentru a se asigura claritate și predictibilitate normelor. A se vedea, cu titlu de exemplu, definițiile de la **lit.d), e), i) și î**).

Totodată, pentru unitate în redactare cu alte acte normative cu obiect similar de reglementare, recomandăm ca **partea introductivă** să fie formulată, astfel:

„Art.2. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică, după cum urmează:”.

Referitor la **definițiile** din cuprinsul art.2, pentru aceleași considerente, sugerăm ca acestea să debuteze, astfel:

„a) afișare – prezentarea produselor livrate de furnizor la rafturile cumpărătorului;

b) *autoritate publică* – autorități naționale, regionale sau locale, (...);

k) *represalii comerciale* – acțiuni **ale cumpărătorilor** asupra furnizorilor, **în** scop de intimidare, **realizate** pentru a influența comportamentul acestora, în sensul acceptării condițiilor contractuale **ale cumpărătorilor**”.

La **lit.d)**, pentru claritatea normei, propunem înlocuirea substantivului „Uniune” cu expresia „**Uniunea Europeană**”.

La **lit.i)**, pentru precizie și pentru concordanță cu prevederile art.37 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm reformularea sintagmei „anexa I la TFUE”.

Pentru corectitudine, este necesară ca marcarea ultimelor patru enumerări să se realizeze, astfel: „**lit.j) – m)**”, iar nu „lit.î) – l)”, astfel cum greșit figurează în text.

12. La art.3 alin.(1) lit.a), pentru o exprimare specifică normelor de tehnică legislativă, sugerăm înlocuirea expresiei „prevăzute în Anexa ce face parte integrantă din prezenta lege” cu sintagma „prevăzute în anexa **care** face parte integrantă din prezenta lege”.

La **alin.(1) lit.b)**, pentru aceleași rațiuni, se impune înlocuirea expresiei „care nu fac parte din Anexa prevăzută la lit.a.” cu sintagma „care nu **sunt prevăzute în anexă**”.

La **alin.(1) lit.c)**, pentru o redactare gramaticală corectă, propunem înlocuirea expresiei „a căror durabilitate” cu sintagma „**al căror termen de valabilitate**”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin.(2) lit.a)**, având în vedere că apartenența anexei a fost prevăzută la art.3 alin.(1) lit.a), recomandăm eliminarea expresiei „ce face parte integrantă din prezenta lege”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Cu referire la textele prevăzute pentru **alin.(3) – (10)**, având în vedere că acestea reglementează unele interdicții impuse cumpărătorului, este de analizat dacă nu ar putea fi comasate într-un singur alineat, structurat pe enumerări, astfel cum s-a procedat și în cazul **alin.(11)**.

În situația în care soluția de mai sus este preluată, alineatele subsecvente se vor renumera în mod corespunzător.

La **alin.(4)**, întrucât acest alineat face parte din cadrul art.3, este necesară eliminarea sintagmei „în măsura în care acestea sunt

menționate explicit la art.3” sau precizarea alineatelor din cadrul art.3, care se referă la „frecvența, metoda, locul, calendarul sau volumul furnizării sau livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile sau în ceea ce privește furnizarea de servicii”.

Semnalăm că prevederea de la **alin.(7)** este redactată într-o manieră care nu respectă normele de tehnică legislativă, impunându-se, prin urmare, reformularea acesteia, astfel:

„**(7) Se interzice** cumpărătorului să refuze să confirme în scris clauzele unui contract între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă. **Nu** este inclusă situația în care contractul se referă la produse care urmează să fie livrate de un membru al unei organizații de producători, inclusiv o cooperativă, **organizației** de producători al cărei membru este furnizorul, dacă statutul respectivei organizații de producători sau dacă normele și deciziile prevăzute în respectivul statut **ori** derivate din acesta conțin dispoziții **cu** efecte similare clauzelor contractului”.

La **alin.(8)**, menționăm că actul normativ invocat în text este redat greșit, fiind necesară scrierea corectă a acestuia, astfel: „**Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/2019**”.

Totodată, recomandăm indicarea în mod expres a articolelor din respectiva ordonanță de urgență, care au incidență în această situație.

La **alin.(10)**, pentru rațiuni normative, propunem următoarea reformulare pentru partea finală a enunțului: „în **absența** unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului”.

La **alin.(11)**, pentru aceleași motive, în locul expresiei „indiferent de momentul intervenirii lor pe lanțul agro-alimentar” se va scrie sintagma „indiferent de momentul intervenirii **acestora în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar**”.

Reiterăm observația pentru **alin.(12) partea introductivă**.

La **alin.(11)**, pentru evitarea repetiției, recomandăm reformularea **lit.d)**, astfel:

„**d)** obligarea reciprocă a părților, directă sau indirectă, să cumpere **ori** să vândă produse sau servicii de la **ori** către un terț;”.

La **lit.f)**, pentru menținerea unității terminologice, în locul sintagmei „produse agroalimentare” se va scrie expresia „produse **agricole și alimentare**”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare.

La **alin.(12) partea introductivă**, pentru o exprimare specifică normelor de tehnică legislativă, sugerăm înlocuirea expresiei „au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din acordul de furnizare” cu sintagma „au fost convenite anterior prin **clauze în** acordul de furnizare”.

La **alin.(12) lit.a)**, pentru o transpunere corectă a prevederilor art.3 alin.(2) lit.(b) din Directiva (UE) 2019/633, expresia „este condiționată stocarea sau afișarea” se va înlocui cu sintagma „este condiționată stocarea, **afișarea sau listarea produselor** sale agroalimentare **ori punerea la dispoziție pe piață a respectivelor produse**”.

La **alin.(13) partea introductivă**, pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea cuvântului „menționată” cu termenul „**prevăzută**”, observație valabilă pentru toate situațiile similare.

La **alin.(13) lit.a)**, pentru evitarea repetiției, propunem înlocuirea celui de-al doilea cuvânt „efectuate” cu adjectivul „**realizate**”.

Totodată, pentru considerente de ordin normativ, este necesară reformularea părții finale a normei, astfel: „în temeiul **art.23** din Regulamentul (UE) nr.1308/2013 **al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr.922/72, (CEE) nr.234/79, (CE) nr.1037/2001 și (CE) nr.1234/2007 ale Consiliului**”.

La **lit.b)**, pentru motivele expuse pentru dispoziția de la lit.a), sugerăm ca textul să debuteze, astfel:

„**b) instituțiilor publice** din domeniul sănătății și entităților publice (...)”.

De asemenea, pentru rațiuni normative, după titlul Legii nr.72/2013 se va insera sintagma „**cu modificările ulterioare**”.

La **alin.(14) partea introductivă**, pentru respectarea uzanțelor normative și pentru evitarea repetiției, propunem următoarea redactare:

„**(14) Interdicția prevăzută** la alin.(1) nu se aplică în cazul acordurilor de furnizare (...), **în situația în care:**

a) condițiile concrete de plată (...) înainte de **data de 1** ianuarie 2019, (...)”.

Propunem revederea și reformularea **alin.(15)**, întrucât acesta nu respectă cerințele impuse de art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce

privește redactarea textului într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc.

De asemenea, pentru corectitudine, norma de trimitere la „alineatele (1) – (12)” va fi redată sub forma „**alin.(1) – (12)**”.

Reținem ultima observație și pentru **art.5 alin.(4)**, în cazul normei de trimitere la „alineatul (2)”.

13. La **art.4**, având în vedere că prin prezentul proiect se propune transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/633, precizăm că însăși rațiunea promovării și adoptării demersului normativ o reprezintă transpunerea de ansamblu a actului european menționat, se impune reformularea **alin.(2)**, astfel:

„**(2) instanțele** au competența de a exercita controlul judecătoresc asupra deciziilor Consiliului Concurenței sau controlul judiciar asupra hotărârilor judecătorești privind deciziile respective”.

La **alin.(3)**, pentru unitate terminologică, cuvântul „interzise” din sintagma „practicilor comerciale interzise” va fi înlocuit cu adjectivul „**neloiale**”.

Mai mult, semnalăm că această normă și cea prevăzută la **art.8 alin.(1)** instituie aceleași prevederi, fiind o dublă reglementare, aspect interzis de Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care la art.16 alin.(1) stabilește că „În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative”.

Ca urmare, recomandăm eliminarea acestei norme, situație în care alineatele subsecvente se vor renumera.

La **alin.(4)**, subliniem că, *de lege lata*, sancționarea practicilor comerciale sau anticoncurențiale neloiale este de competența Consiliului Concurenței în temeiul **Legii concurenței nr.21/1996**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în special, în temeiul **art.25** din același act normativ, care se referă la atribuțiile acestuia, iar nu în baza prezentei propuneri legislative.

În considerarea acestei observații, se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei, pentru a se asigura claritate și predictibilitate normei și pentru a evita o dublă reglementare.

Menționăm că pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează **norma de trimitere**.

Pentru aceleași rațiuni, este necesară revederea și reformularea corespunzătoare a prevederilor **alin.(5) și (6)** din cadrul **art.4**.

La **alin.(7)**, recomandăm eliminarea substantivului „apariției” din rândul 2, fiind superfluu.

La **alin.(8)**, pentru considerente de ordin normativ, propunem reformularea enunțului, astfel:

„(8) Consiliul Concurenței transmite **semestrial** Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale stadiul dosarelor de practici comerciale neloiale”.

14. La art.5 alin.(1), semnalăm că actul normativ intern de transpunere a unei directive nu poate cuprinde dispoziții referitoare la obligațiile altor state membre ale Uniunii Europene, astfel cum se prevede la lit.b) a alin.(1), fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a textului sau eliminarea alin.(1).

Referitor la modul de redactare a prevederilor **alin.(2)-(7)**, semnalăm că este necesară revederea și punerea de acord a acestora cu dispozițiile **Legii concurenței nr.21/1996**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu **regulamentele și instrucțiunile în vigoare ale Consiliului Concurenței** privitoare la plângeri în cazul încălcării practicilor comerciale neloiale, la procedura de soluționare a sesizărilor cu privire la aceste practici, precum și la confidențialitate, deoarece, în actuala formulare, normele de la alin.(2)-(7) riscă să instituie aceleași reglementări în mai multe acte normative, procedeu interzis de normele de tehnică legislativă.

15. La art.6 alin.(1), pentru a se asigura normei un caracter dispozitiv, astfel cum prevede art.38 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată cu modificările și completările ulterioare, în locul expresiei „efectele unei practici comerciale neloiale sunt minore” se va scrie sintagma „efectele unei practici comerciale neloiale **nu prezintă importanță**”.

La **alin.(4)**, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției, propunem reformularea părții finale a textului, astfel: „(...) **în momentul în care Consiliul Concurenței se află** în posesia tuturor datelor și informațiilor relevante, **iar** reclamantul va fi informat în scris cu privire la acest **aspect**”.

La **alin.(5) lit.b)**, în locul expresiei „să pună capăt practicii comerciale interzise” se va scrie sintagma „să **înceteze practica comercială interzisă**”, mai adecvată în context.

Semnalăm că se impune detalierea expresiei „Deciziile Consiliului Concurenței (...) rămase definitive au *caracter probator cu privire la săvârșirea unei practici comerciale neloiale*” de la

alin.(6), întrucât, în actuala redactare, este ambiguă și nu asigură predictibilitate în aplicarea normei.

Precizăm că textul **alin.(7)** este redactat într-o manieră declarativă, care nu asigură normei un caracter imperativ, fiind necesară reformularea, după cum urmează:

„(7) Deciziile adoptate **de** Consiliul Concurenței, potrivit alin.(5), se comunică **de îndată părților în cauză**, care au obligația de a se conforma **măsurilor** dispuse”.

Semnalăm utilizarea unei terminologii neunitare în cadrul alineatelor de la **art.6**. Astfel, dacă la **alin.(7), (10), (14) și (15)** se face referire la „Deciziile **adoptate** de către Consiliul Concurenței”, la **alin.(11)** se folosește sintagma „Deciziile **emise** de către Consiliul Concurenței”.

Se impune, prin urmare, utilizarea unei terminologii unitare în toate situațiile.

La **alin.(8)**, având în vedere succesiunea deciziilor luate de Consiliul Concurenței, propunem ca actualul alin.(7) să devină **alin.(8)**.

Totodată, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm reformularea enunțului, astfel:

„(7) Înainte de a lua o decizie pe baza prevederilor alin.(5), Consiliul Concurenței va informa **părțile** în cauză, cu privire la modul în care intenționează să **considere** plângerea și **va acorda** acestora posibilitatea de a-și exprima un punct de vedere”.

La **alin.(9)**, pentru aceleași rațiuni, propunem reformularea normei, astfel:

„(9) Deciziile de constatare **sau**, după caz, de sancționare a practicilor comerciale neloiale pot fi atacare **cu apel, la Secția de contencios administrativ a Curții de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicare**”.

La **alin.(10)**, pentru rigoare juridică, se impune reformularea textului, după cum urmează:

„(10) Deciziile adoptate **de** Consiliul Concurenței, prin care se aplică sancțiuni contravenționale și **care rămân** necontestate, constituie **titlu** executoriu”.

La **alin.(11)**, sugerăm eliminarea expresiei din final „în acest sens”, fiind superfluă.

La **alin.(12) și (13)**, pentru considerente de ordin normativ, expresia „din prezenta lege” trebuie eliminată.

La **alin.(13)**, în locul expresiei „impuse de către Consiliul Concurenței” se va scrie sintagma „**dispușe de** Consiliul Concurenței”, mai adecvată în context.

La **alin.(14)** și **(15)**, ținând cont de legătura tematică dintre ele, propunem comasarea acestora într-un **singur alineat**, astfel:

„**(14)** Deciziile adoptate **de** Consiliul Concurenței se publică pe pagina **web** a **acestuia**, **precum și pe pagina** web a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu respectarea datelor confidențiale și a secretelor comerciale”.

16. La **art.7 alin.(1)**, pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea expresiei „informațiile și documentele care le sunt necesare pentru soluționarea cazurilor privind practicile de concurență neloială” cu sintagma „informațiile și documentele **necesare** pentru soluționarea cazurilor privind practicile **comerciale neloiale**”.

La **alin.(2)** și **(3)**, pentru aceleași motive, sugerăm reformularea normei, după cum urmează:

„**(2)** Informațiile **solicitate** potrivit prevederilor alin.(1) pot fi **utilizate** numai în scopul aplicării prezentei **legi**.

(3) În scopul soluționării (...), numai dacă există indicii că **există** documente sau **informații necesare** pentru îndeplinirea misiunii lor”.

La **alin.(4)**, pentru o trimitere corectă și completă la actul normativ invocat în text, după cuvântul „republicată” se va insera sintagma „**cu modificările și completările ulterioare**”.

Totodată, pentru o transpunere corectă și completă a art.6 alin.(1) din Directiva (UE) 2019/633, semnalăm că este necesar să i se confere Consiliului Concurenței „*competența de a lua decizii prin care să constate o încălcare a interdicțiilor prevăzute la articolul 3 și să solicite cumpărătorului să pună capăt practicii comerciale interzise; autoritatea se poate abține de la luarea unei astfel de decizii, dacă o astfel de decizie ar risca să divulge identitatea unui reclamant sau orice altă informație a cărei divulgare este considerată de către reclamant a fi dăunătoare intereselor sale și cu condiția ca reclamantul să fi indicat informațiile respective în conformitate cu articolul 5 alineatul (3)*”¹.

În consecință, se impune revederea și completarea, în consecință, a textului.

---

¹ Art.6 alin.(1) lit.(d) din Directiva (UE) 2019/633.

17. La **art.8**, pentru asigurarea unui limbaj specific normativ, norma de la **alin.(1)** „Constituie contravenții, în măsura în care nu sunt săvârșite astfel încât să fie considerate potrivit legii penale infracțiuni, încălcarea cu vinovăție a prevederilor art.3” va fi redactată, astfel:

„**Art.8. – (1)** Constituie contravenții, **dacă** nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni, **faptele săvârșite prin** încălcarea cu vinovăție a prevederilor art.3”.

La **alin.(2)**, este necesară reanalizarea și reformularea normei, deoarece prin folosirea sintagmei „pentru contravențiile săvârșite de persoanele definite la art.2 din prezenta lege” dispoziția are un caracter neclar, întrucât la art.2 nu se regăsește o definiție a noțiunii de *persoane*.

Reiterăm această observație pentru celelalte norme care fac referire la persoanele definite la art.2.

Cu privire la cuantumul amenzii „de la 250.000 lei la 500.000 lei” prevăzut la **alin.(2)**, menționăm că, potrivit art.8 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, limita minimă a amenzii contravenționale este de 25 lei, iar limita maximă nu poate depăși 100.000 lei, în cazul contravențiilor stabilite prin **lege** și **ordonanță**.

În considerația observațiilor de mai sus, se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

Referitor la **partea dispozitivă** a **alin.(3)**, pentru rigoare normativă, aceasta va fi reformualtă, după cum urmează:

„**(3)** Constituie contravenții, **dacă** nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni, următoarele fapte săvârșite de persoanele definite la art.2 (...)”.

Totodată, menționăm că la **lit.b)** a **alin.(3)** este de analizat dacă inițiatorul a intenționat să se refere la furnizarea de informații, documente, înregistrări și evidențe într-o formă incompletă în timpul inspecțiilor desfășurate potrivit prevederilor art.7 alin.(3) și (4). Recomandăm inserarea sintagmei „**potrivit prevederilor art.7 alin.(3) și (4)**” la finalul textului prevăzut pentru lit.b), în situația în care aceasta este baza legală vizată sau orice alt articol de lege pe care inițiatorul l-a avut în vedere.

La **alin.(8)**, pentru claritatea și precizia normei, sugerăm înlocuirea sintagmei „precum și de existența în ultimii 2 ani de antecedente contravenționale pentru încălcarea prevederilor prezentei legi” cu expresia „precum și de existența **altor sancțiuni** contravenționale pentru încălcarea prevederilor prezentei legi, **aplicate** în ultimii 2 ani **anteriori săvârșirii contravenției**”.

La **alin.(9)**, pentru respectarea uzanțelor de tehnică legislativă, potrivit cărora excepția reprezintă o instituție care operează în cadrul aceluiași act normativ, recomandăm înlocuirea expresiei „Prin excepție de la” din debutul normei, cu sintagma „Prin **derogare** de la”.

De asemenea, deoarece în finalul normei se face trimitere la dispoziții ale unui alineat din cadrul aceluiași art.8, precizăm că nu mai este necesară menționarea articolului, fiind suficientă invocarea numai a alineatului vizat de norma de trimitere, observație valabilă și pentru **alin.(11)**.

La **alin.(10)**, pentru rigoare juridică și normativă, se impune menționarea acelor contravenții care fac obiectul prezentei norme și înlocuirea sintagmei „Contravențiile prevăzute în prezenta lege” cu expresia „Contravențiile prevăzute **la art. (...)**”.

Semnalăm că, pentru corectitudinea redactării, este necesară reformularea textului propus pentru **alin.(11)**, astfel:

„**(11)** Contravențiilor prevăzute la **alin.(3)** li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002**, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art.5-8, 28 și 29 din **același act normativ**”.

La **alin.(12)**, pentru rigoare juridică, expresia „Cuantumul amenzilor contravenționale” din debutul normei va fi înlocuită cu sintagma „**Limitele** amenzilor contravenționale”.

La **alin.(13)**, pentru corectitudinea normei de trimitere, se impune redarea corectă a categoriei actului normativ invocat în text, respectiv **Ordonanța Guvernului nr.2/2001**.

La **partea dispozitivă a alin.(15)**, pentru utilizarea terminologiei consacrate în materie, prevăzute la art.5 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, propunem înlocuirea expresiei „măsuri complementare” cu sintagma „**sancțiuni contravenționale** complementare”.

Totodată, la **lit.b)**, pentru a respecta prevederile art.21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2005 pentru stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.198/2005, cu modificările ulterioare, se impune înlocuirea sintagmei „agentului economic” cu expresia „**operatorului** economic”.

Cu privire la textul prevăzut pentru **alin.(16)**, pentru a asigura legătura tematică cu restul normelor care reglementează încălcarea cu vinovăție a prevederilor **art.3**, propunem ca acesta să devină **alin.(3)**. În consecință, toate celelalte alineate ale art.8 se vor renumera corespunzător.

De asemenea, precizăm că expresia „prin aplicarea procentului de 1% din total venituri din anul fiscal anterior” nu este specifică stilului juridic normativ. Prin urmare, pentru unitate în redactare, precum și pentru utilizarea unei terminologii specifice domeniului, propunem reformularea acestui alineat, astfel:

„**(3)** Săvârșirea în mod repetat de **practici** comerciale neloiale, prevăzute la art.3, se sancționează cu amendă **de 1% din cifra de afaceri** totală realizată în anul **financiar** anterior”.

18. Cu privire la **art.9 alin.(2)**, pentru precizia exprimării, sugerăm reformularea acestuia, astfel:

„**(2)** Acțiunile **care decurg** dintr-o practică comercială neloială sunt de competența tribunalului locului săvârșirii faptei sau în a cărei rază teritorială se găsește sediul **sau, în lipsa unui sediu, domiciliul** reclamantului”.

19. Referitor la **art.11**, semnalăm că, de principiu, legea nu este a Guvernului, ci este un act normativ al Parlamentului.

Totodată, prin referirea la reglementările naționale care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale, fără a preciza care sunt acestea, subliniem că, în formularea actuală, norma nu este suficient de clară și precisă.

Prin urmare, se impune revederea și reformularea corespunzătoare a acesteia.

20. La **art.12 alin.(1)**, pentru utilizarea unui limbaj specific stilului normativ, sugerăm înlocuirea sintagmei „conform prevederilor art.4” cu expresia „**potrivit** prevederilor art.4”.

Cu privire la **alin.(2)**, precizăm că acesta reprezintă transpunerea incompletă a **art.10 alin.(2)** din Directiva (UE) 2019/633. Menționăm faptul că textul normei europene redată anterior prevede, de asemenea, că raportul ce urmează a fi transmis de către statele membre „*trebuie să conțină, în special, toate datele relevante referitoare la aplicarea și*

asigurarea aplicării normelor prevăzute în prezenta directivă în statul membru în cauză pe parcursul anului anterior.”

În consecință, subliniem că este insuficientă prezentarea unui „raport privind practicile comerciale neloiale apărute în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară”, obligație prevăzută în sarcina statului român, prin intermediul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, la art.12 alin.(2) din prezenta propunere, și recomandăm completarea **alin.(2)**, după cum urmează:

„**(2)** Până la data de 15 martie a fiecărui an, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale transmite Comisiei Europene un raport privind practicile comerciale neloiale apărute în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, **conținând toate datele relevante referitoare la aplicarea și asigurarea punerii în aplicare a normelor prevăzute de prezenta lege pe parcursul anului anterior**”.

21. Referitor la **art.13**, semnalăm că, potrivit art.45 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **mențiunea de transpunere a actelor europene** se face după partea dispozitivă a actelor normative care transpun astfel de norme în dreptul intern și nu în cadrul unui articol distinct.

Totodată, precizăm că sintagma „cu privire la aspectele care țin de competența sa” din finalul **art.13** nu este formulată într-un stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, potrivit cerințelor art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pe cale de consecință, propunem înlocuirea textului art.13 cu textul propus pentru **actualul art.14** și reformularea **mențiunii de transpunere**, astfel:

„**Prezenta lege** transpune Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, **publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr.111 din 25 aprilie 2019**” .

22. Cu privire la **alin.(1) al actualului art.14**, menționăm că, potrivit art.78 din Constituția României, republicată, legile „se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”.

Prin urmare, subliniem că sintagma „Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, dar nu mai

târziu de 1 mai 2021” nu este specifică stilului juridic normativ și trebuie reformulată potrivit cerințelor de tehnică legislativă prevăzute la art.11 și 12 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, este necesar să se țină cont de faptul că până la data de 1 mai 2021 statele membre trebuie să adopte și să publice actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru implementarea directivei mai sus menționate.

Totodată, semnalăm că, cel târziu de la data de 1 noiembrie 2021, statele membre sunt obligate să aplice actele respective.

De asemenea, având în vedere că prezentul proiect este promovat sub forma unei propuneri legislative, este necesar să se ia în calcul faptul că este posibil ca până la data de 1 mai 2021 să nu fie suficient timp pentru parcurgerea întregii proceduri legislative.

Menționăm că data de **1 mai 2021** reprezintă, conform art.13 din directivă, termenul limită de transpunere, termen ce se impune a fi respectat pentru a evita declanșarea unei eventuale proceduri de *infringement* împotriva României.

Precizăm că textul propus pentru **alin.(2)** este superfluu, fiind necesară eliminarea acestuia, întrucât un text similar este prevăzut și pentru **art.1 alin.(3)**.

Referitor la **alin.(3)**, conform căruia „Acordurile de furnizare încheiate înainte de data publicării prezentei legi trebuie să devină conforme cu prezenta directivă în termen de 12 luni de la data publicării”, semnalăm, pe de o parte, faptul că este redactat într-o manieră neclară și riscă să creeze confuzii în aplicare, iar, pe de altă parte, acesta se află în contradicție cu enunțul propus pentru **art.1 alin.(4)**, potrivit căruia modificarea contractelor în derulare se face în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii.

Prin urmare, având în vedere aspectele menționate, este necesară revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

Cu privire la **alin.(4)**, pentru acuratețea exprimării, sugerăm următoarea redactare:

„**(4)** În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Consiliul Concurenței vor elabora norme metodologice **de aplicare, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului**”.

23. La **anexă**, facem precizarea că aceasta conține un tabel centralizator al „*principalelor produse proaspete*” și al codurilor aferente Nomenclatorului Combinat.

Semnalăm că se impune analizarea necesității menținerii acestei anexe, întrucât clasificarea produselor agricole și alimentare conform Nomenclatorului Combinat nu prezintă relevanță pentru textul propunerii legislative, în textul acesteia nefăcându-se vreo referire la „*principalele produse proaspete*”.

În plus, definiția *produselor agricole și alimentare* prevăzută la **art.2 lit.i)** din propunere include și categoria produselor procesate.

În situația în care se decide menținerea acestei anexe, precizăm că, în forma actuală, aceasta este redactată într-o manieră care nu este conformă cu normele de tehnică legislativă.

Prin urmare, substantivul „ANEXĂ” trebuie să figureze în colțul din dreapta sus, iar titlul acesteia va fi reformulat, astfel: „**Lista principalelor produse proaspete**”.

În această situație, la finalul proiectului, se va introduce un ultim articol, respectiv **art.15**, care va reglementa apartenența anexeii la actul normativ.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 71/25.02.2021